

การส่งเสริมการลงทุนของประเทศไทย

ประวัติความเป็นมาของธุรกิจชาวต่างประเทศในประเทศไทย¹

ประเทศไทยเริ่มทำการติดต่อกับชาวต่างประเทศ ตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย ประเทศที่ติดต่อกันสมัยนั้น คือประเทศจีนและประเทศในเอเชียอาคเนย์ เป็นการติดต่อกับการค้าประเภทที่เรียกว่า การค้าสำเภา ส่วนใหญ่ต่างประเทศเป็นผู้นำสินค้าบรรทุกเรือสำเภาเข้ามาขาย แล้วซื้อผลิตผลทางการเกษตรได้เรือกลับไป

โปรตุเกส เป็นชาวยุโรปชาติแรกที่เข้ามาติดต่อกับประเทศไทย ต่อจากนั้น คือ ชาวสเปน เนเธอร์แลนด์ อังกฤษ และฝรั่งเศส ตามลำดับ ในรัชสมัยของ พระเพทราชาได้ตั้งสัมพันธไมตรีกับชาวต่างประเทศ ยกเว้นชาวจีน เพราะความรู้สึกเป็นปฏิปักษ์ต่อชาวยุโรป ซึ่งส่วนใหญ่ขายแร่อาชูรุษุทโธปกรณให้คนไทยมาประทัดประหารกันเอง จนกระทั่งรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงเริ่มทำการติดต่อกับชาวยุโรปอีกครั้งหนึ่ง ด้วยการลงนามในสนธิสัญญาบาวริงค์กับอังกฤษ เมื่อปี พ.ศ. 2398 ถึงประมาณปี พ.ศ. 2400 ประเทศไทยมีการค้าติดต่อกับต่างประเทศพอสมควร ไทยส่งสินค้าออกประมาณปีละ 5,585,000.- บาท และสั่งซื้อสินค้าเข้าประมาณปีละ 4,331,000.- บาท สินค้าออกส่วนใหญ่เป็นน้ำตาล หนึ่งเขาสัตว์ ฝ้าย เครื่องเทศ ผลิตผลจากป่า ฯลฯ สินค้าออกที่เป็นอันดับนำคือ น้ำตาล ซึ่งส่งออกเป็นมูลค่ากว่าปีละ 708,000.- บาท รองลงมาคือหนังและเขาสัตว์มีมูลค่าประมาณ 503,000.- บาท ส่วนชาวส่งออกเป็นมูลค่าเพียง 150,000.- บาทเท่านั้น

¹James C. Ingram, Economic Change in Thailand since 1850.
(Stanford : Stanford University Press, 1955), p. 22.

หลังจากที่ไทยได้ทำสนธิสัญญาบาวริงก์กับประเทศอังกฤษแล้ว ก็ได้ลงนามในสนธิสัญญาแบบเดียวกันนี้กับชาติตะวันตกอื่น ๆ รวมทั้งสหรัฐอเมริกา ตั้งแต่เริ่มมาชาวยุโรปและชาวตะวันตกอื่น ๆ จึงเริ่มเข้ามาทำมาหากินในประเทศไทยมากยิ่งขึ้น แต่ที่เข้ามาตั้งรกรากในประเทศไทยเดิมนั้นยังมีจำนวนน้อย และส่วนมากมักจะไปตั้งถิ่นฐานอยู่ทางเหนือของประเทศเสียส่วนมาก อันอาจจะเป็นเนื่องมาจากลักษณะภูมิอากาศและความเคยชินดั้งเดิมของชาวตะวันตกก็ได้ ชาวตะวันตกที่เข้ามาประกอบการในประเทศไทย มีลักษณะเป็นตัวแทนบริษัทต่างประเทศ มักจะประกอบธุรกิจแบบนายหนานนำสินค้าอุตสาหกรรมเข้ามาจำหน่าย และส่งสินค้าพื้นเมืองออกไปต่างประเทศ สำหรับคนจีนนั้นแรกเริ่มตั้งห้างร้านขึ้นในประเทศไทย โดยเป็นผู้จำหน่ายขายปลีกสินค้าผ่านร้านของตน และในระยะหลังต่อมาเนื่องจากอิทธิพลของชาวอังกฤษ ก็มีชาวอินเดียและชาวมลายูซึ่งในขณะนั้น ถือสัญชาติอังกฤษเข้ามาตั้งถิ่นฐานทำมาหากินในประเทศไทย โดยเป็นผู้รับช่วงขายสินค้า หรือรับจ้างทำงานของชาวยุโรปในประเทศไทย

การส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศของไทย

หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 รัฐบาลไทยได้เห็นความจำเป็นในการที่จะพัฒนาอุตสาหกรรม จึงได้เริ่มดำเนินงานในโครงการอุตสาหกรรมต่าง ๆ ขึ้น เช่น โรงงานกระดาษ น้ำตาล กระจก ฝ้าย ไม้ อัด ฯลฯ เพื่อเป็นตัวอย่างให้เอกชนดำเนินการตามซึ่งต่อมานโยบายของรัฐได้เปลี่ยนเป็นการสนับสนุนให้เอกชนเข้ามาดำเนินงาน และในขณะเดียวกัน ก็ชักชวนชาวต่างประเทศให้เข้ามาลงทุนในประเทศไทย จึงได้ประกาศกฎหมายส่งเสริมการลงทุนครั้งแรกในปี พ.ศ. 2497 หลักกฎหมายนี้ให้การคุ้มครองสิทธิพิเศษ และหลักประกันอื่น ๆ เพื่อจูงใจชาวต่างประเทศให้เข้ามาลงทุน ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าการส่งเสริมการลงทุนโดยการให้สิทธิ และประโยชน์เป็นสิ่งจูงใจแก่กิจการที่รัฐเห็นว่าสำคัญและจำเป็นแก่เศรษฐกิจของประเทศ ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือของรัฐในการเร่งรัดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะทางด้านอุตสาหกรรมเป็นครั้งแรก

ในประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2497 โดยการประกาศใช้ "พระราชบัญญัติส่งเสริม-
อุตสาหกรรม พ.ศ. 2497" ขึ้น

¹นโยบายการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศของไทยเริ่มขึ้นอย่างเป็นทางการ
เป็นร่างในปี พ.ศ. 2503 เป็นต้นมา โดยการที่รัฐบาลได้ประกาศนโยบายส่งเสริม
การลงทุนเพื่อทดแทนการนำสินค้าเข้า และส่งเสริมการลงทุนภาคเอกชน โดยการออก
พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนฉบับปี พ.ศ. 2503 ขึ้น อันเป็นช่วงเวลาที่เริ่มแผน
พัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 1 (2504 - 2509) พอดี การส่งเสริมการลงทุนในระยะแรกนี้
ดูเหมือนจะไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร อันเนื่องมาจากการให้สิทธิและประโยชน์ที่มีใน
กฎหมาย ยังไม่มากพอที่จะชักจูงการลงทุนจากต่างประเทศได้ ต่อมาจึงได้มีการปรับปรุง
และแก้ไขระบบการให้สิทธิพิเศษ และมาตรการคุ้มครองการลงทุนโดยมีพระราชบัญญัติส่งเสริม
การลงทุนฉบับปี พ.ศ. 2505 ขึ้น ตามเนื้อหาที่แก้ไขใหม่ซึ่งจะทำให้เกิดความสอดคล้อง
กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ 1 แต่ผลการดำเนินการส่งเสริมการลงทุนตามพระราช-
บัญญัติฉบับนี้ ก็ยังไม่สามารถดึงดูดใจนักลงทุนจากต่างชาติได้นัก เนื่องจากระบบการให้สิทธิ
ประโยชน์ยังไม่เด่นชัด อย่างไรก็ตามการลงทุนเริ่มมีแนวโน้มว่าจะกระเตื้องขึ้น

ในปี พ.ศ. 2515 ซึ่งเป็นปีเริ่มต้นของแผนพัฒนาเศรษฐกิจ ฉบับที่ 3 (2515
- 2519) ได้มีการยกเลิกพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน ฉบับปี 2505 ไปแล้วร่าง
พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนฉบับปี 2515 ขึ้น โดยแก้ไขปรับปรุงระบบการให้สิทธิ-
ประโยชน์ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการขอรับการส่งเสริมการลงทุนให้รัดกุม
ขึ้น แต่หลังจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนฉบับที่ได้ไม่นานนัก ประเทศ-
ไทยก็ต้องประสบกับมรสุมทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง อันสืบเนื่องมาจากการประกาศขึ้นราคา
น้ำมันของกลุ่มประเทศผู้ผลิต (OPEC) ในปี 2516 ซึ่งประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกก็ประสบ
กับความปั่นป่วนโดยทั่ว นอกจากนั้นสถานการณ์การเมืองในประเทศยังซ้ำเติมปัญหา

¹สมยศ แซ่มช้อย, "การลงทุนจากต่างประเทศ", หน้า 14 - 15.

เศรษฐกิจอย่างรุนแรง การเติบโตสูงขึ้นของค่าครองชีพ ได้ก่อให้เกิดความกดดันต่อประชาชนอย่างหนัก ประชาชนไม่พอใจทั้งภาวะเศรษฐกิจและรัฐบาลในขณะนั้น จนทำให้เกิดเหตุการณ์วุ่นวายทางการเมืองในปี พ.ศ. 2516 ขึ้น อันเป็นผลลบต่อบรรยากาศการลงทุนของประเทศ

พัฒนาการของนโยบายส่งเสริมการลงทุน

นโยบายส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมของประเทศไทย พอจะแบ่งออกได้เป็น 3 ช่วงด้วยกัน คือ

1. ช่วงปี พ.ศ. 2504 - 2514 เป็นระยะของการส่งเสริมอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า ทั้งนี้ เนื่องจากแต่เดิมประเทศไทยต้องพึ่งพาการนำสินค้าเข้ามาโดยตลอด จนทำให้ประเทศต้องขาดดุลการค้า ดังนั้นรัฐบาลจึงได้ส่งเสริมการผลิตสินค้าขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคภายในประเทศ
2. ช่วงปี พ.ศ. 2515 - 2519 เป็นนโยบายการผลิตเพื่อส่งเสริมการส่งออกหลังจากที่ได้ส่งเสริมการผลิต เพื่อทดแทนการนำเข้าจากต่างประเทศมาระยะหนึ่งแล้ว ปรากฏว่ามีสินค้าบางชนิดสามารถผลิตได้เกินกว่าความต้องการภายใน และมีแนวโน้มที่จะส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศได้ รัฐบาลจึงได้ดำเนินมาตรการเพื่อสนับสนุนทางการเงินผ่านธนาคารต่างประเทศไทย และลดหย่อนภาษีหรือคืนภาษีสำหรับผู้ส่งออกโดยสำนักงานเศรษฐกิจ กระทรวงการคลัง แต่ผลของการสนับสนุนอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อการส่งออกยังไม่อยู่ในระดับที่น่าพอใจนัก เพราะอัตราส่วนการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม ยังคงมีอยู่น้อยกว่าอัตราส่วนของสินค้าเกษตรกรรมมาก
3. ช่วงปี พ.ศ. 2520 - 2524 เป็นช่วงของนโยบายเร่งรัดการลงทุนและพัฒนาอุตสาหกรรมหนัก พร้อมกับการเร่งรัดการส่งออก เนื่องจากรัฐบาลได้เล็งเห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมให้สูงขึ้น ซึ่งกิจการอุตสาหกรรมขนาดหนัก จะสามารถช่วยทำให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศขยายตัวขึ้นอย่างรวดเร็ว

ดังนั้นแนวการส่งเสริมการลงทุนของรัฐบาลในช่วงแผนพัฒนาฉบับที่ 4 (2520 - 2524) จึงวางแนวทางไว้สำหรับการลงทุนในอุตสาหกรรมหนัก

การลงทุนในช่วงปี 2520 เป็นต้นมา อุตสาหกรรมมีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้น ส่วนหนึ่งย่อมเป็นผลมาจากการลงทุนของต่างชาติ และจากการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในขบวนการผลิตภาคอุตสาหกรรมของประเทศ ดังจะเห็นได้จากอุตสาหกรรมเปโตรเคมีคอด และอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูงมีเพิ่มขึ้นในประเทศไทย

วิวัฒนาการของกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน

กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนได้รับการปรับปรุง แก้ไข หลายครั้ง เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และความต้องการของประเทศอยู่ตลอดเวลา อย่างไรก็ตาม หลักการและระบบการส่งเสริมการลงทุนก็ไม่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากนัก กล่าวคือ เป็นการกำหนดให้ลงทุนในกิจการที่สำคัญ และจำเป็นแก่เศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ ได้รับความสิทธิและผลประโยชน์ คือ

- ได้รับการยกเว้น หรือลดหย่อนภาษีอากร
- ได้รับหลักประกันจากรัฐ
- ได้รับความคุ้มครอง
- ได้รับความช่วยเหลือตลอดจนความสะดวกพิเศษจากรัฐ

ซึ่งนับแต่แรกเริ่มจนถึงปัจจุบัน ได้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน ออกมาบังคับใช้ เรียงตามลำดับดังนี้

1. พระราชบัญญัติส่งเสริมอุตสาหกรรม พ.ศ. 2497
2. ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 33 พ.ศ. 2501 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 47 พ.ศ. 2502
3. พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม

4. พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม
พ.ศ. 2505 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย
- พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน เพื่อกิจการอุตสาหกรรม
พ.ศ. 2508
 - พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน เพื่อกิจการอุตสาหกรรม
พ.ศ. 2511
5. ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 227 พ.ศ. 2515
6. พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520

กฎหมายส่งเสริมการลงทุนทั้งหมดดังที่กล่าวมานี้ มีเหตุผลในการออกกฎหมาย
การให้สิทธิผลประโยชน์ และความคุ้มครองแก่กิจการที่ได้รับการส่งเสริมแตกต่างกัน
ออกไป พอสรุปโดยสังเขปได้ดังนี้

พระราชบัญญัติส่งเสริมอุตสาหกรรม พ.ศ. 2497

- ก. เหตุผลในการ ออกกฎหมาย
1. เพื่อส่งเสริมให้เอกชนประกอบกิจการอุตสาหกรรม
 2. เพื่อชักจูงให้ชาวต่างประเทศเข้ามาลงทุนในประเทศไทยมากขึ้น
 3. ให้หลักประกันแก่ผู้ลงทุนชาวต่างประเทศ
- ข. สาระสำคัญของกฎหมายฉบับนี้
1. งด หรือลดอากรขาเข้าเครื่องจักร
 2. งด หรือลดภาษีเงินได้ตามประมวลรัษฎากรในระยะเวลาอันจำกัด
 3. งด หรือลดอากรขาเข้าวัตถุดิบในระยะเวลาอันจำกัด
 4. งด หรือลดภาษีศุลกากรขาออกสำหรับผลิตภัณฑ์ที่ส่งออก
 5. ให้แลกเปลี่ยนตราต่างประเทศสำหรับซื้อเครื่องจักรที่จำเป็น

6. ให้ส่งเงินออกนอกประเทศได้

7. ให้นำช่างฝีมือ หรือผู้ชำนาญการ เข้าประเทศได้

ค. การได้รับความคุ้มครอง

โดยการห้ามนำสินค้าชนิดเดียวกันเข้าประเทศ และการระงับการอนุญาตตั้งโรงงานใหม่

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 33 พ.ศ. 2501

ก. เหตุผลในการออกกฎหมาย

1. พระราชบัญญัติส่งเสริมอุตสาหกรรม พ.ศ. 2497 ยังมีบทบัญญัติที่ไม่รัดกุมเพียงพอ มีอุปสรรคความล่าช้าในพิธีการ และไม่สะดวก
2. เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมภายในประเทศ ให้มีขึ้นโดยรวดเร็ว

ข. สาระสำคัญของการปรับปรุงแก้ไข

1. เพิ่มหลักประกันแก่ผู้ลงทุน
2. กำหนดระยะเวลาการยกเว้นภาษีเงินได้ 2 - 5 ปี

ค. การให้หลักประกันและการได้รับความคุ้มครอง

1. ขึ้นอากรขาเข้า หรือภาษีการค้าสินค้าที่นำเข้า
2. ห้ามประกอบกิจการชนิดเดียวกันในระยะเวลาอันเหมาะสม
3. รัฐจะไม่ตั้งอุตสาหกรรมขึ้นใหม่เพื่อแข่งขัน
4. รัฐจะไม่โอนกิจการของเอกชนมาเป็นของรัฐ

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 47 พ.ศ. 2502

ก. เหตุผลในการออกกฎหมาย

1. เนื่องจากประมวลกฎหมายที่ดิน นิติบุคคลที่จดทะเบียนแล้ว และมี
ผู้ถือหุ้นและหุ้นส่วนใหญ่เป็นคนต่างดาว จะถือกรรมสิทธิ์ที่ดินเพื่อการอุตสาหกรรมได้เพียง
10 ไร่ เท่านั้น แต่การประกอบอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ อาจต้องใช้ที่ดินเป็นจำนวนมาก
2. เพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการลงทุน ประกอบอุตสาหกรรมขนาดใหญ่
ในประเทศให้มากขึ้น

ข. สาระสำคัญของการปรับปรุงแก้ไข

เพิ่มสิทธิและประโยชน์ในการถือกรรมสิทธิ์ที่ดินแก่คนต่างดาว

พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม พ.ศ. 2503

ก. ความเป็นมา

เนื่องจากรัฐบาลไทยในขณะนั้น มีความประสงค์จะเร่งรัดพัฒนาการ-
เศรษฐกิจของประเทศให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น และตามข้อตกลงกันระหว่างรัฐบาลไทย
กับรัฐบาลสหรัฐในขณะนั้นในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2502 องค์การร่วมมือระหว่างประเทศ
(ของไทยและสหรัฐ) จึงได้ขอรองให้คณะผู้แทนสหรัฐ อันมี นายยอร์จ บี. ไบเชิล
เป็นหัวหน้าดำเนินงาน ทำการสำรวจเรื่องการลงทุนของเอกชน อันจะพึงมีขึ้นในประเทศ-
ไทย ซึ่งนายยอร์จ บี. ไบเชิล ได้ให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะแก่รัฐบาลไทยดังนี้¹

¹ยอร์จ บี. ไบเชิล และคณะ, การขยายการลงทุนของเอกชนเพื่อพัฒนาการ-
เศรษฐกิจของประเทศไทย (พระนคร : 2 พฤศจิกายน 2502), หน้า ข.

1. เสนอให้ธุรกิจส่วนเอกชนได้มีบทบาทในการลงทุนในกิจการอุตสาหกรรมมากขึ้น
2. เสนอให้แก้ไขปรับปรุงระเบียบวิธีการของรัฐบาลให้ทันสมัย และคัดถอนส่วนที่รัฐบาลเข้าไปร่วมอยู่ในวิสาหกิจการค้าต่าง ๆ ให้ลดน้อยลง
3. เสนอให้ยกเว้นภาษีการนำเครื่องจักรที่นำเข้ามาเพื่อการผลิตในวิสาหกิจอุตสาหกรรมโดยสิ้นเชิง
4. เสนอให้จัดตั้งองค์การอันจัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย (คณะกรรมการ—พิจารณาการลงทุน) เพื่อทำหน้าที่พิจารณาอนุมัติเรื่องราวการลงทุนที่เอกชนเสนอขึ้นมา
5. เสนอให้จัดตั้งโครงการ ซึ่งมีหน้าที่ในการให้บริการทางวิชาการ เป็นพิเศษทางเสนอข่าวสาร และทางการส่งเสริม เพื่อตัดข้อที่สับสนยุ่งยากในหนอยลง
6. เสนอให้ตั้งองค์การที่ให้สินเชื่อแก่วิสาหกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อม
7. เสนอให้มีการประชาสัมพันธ์ การวิจัยทางเศรษฐกิจ การจัดพิมพ์เอกสารต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ลงทุนต่างประเทศจะใคร่จึกกับประเทศไทยยิ่งขึ้น
8. เสนอให้กรมการพิจารณาการลงทุน ก่อตั้งสถาบันแห่งหนึ่งขึ้นนั้นมีหน้าที่ให้บริการโดยเฉพาะแก่กิจการเป็นอย่าง ๆ ไป แก่บรรดาผู้ลงทุนทั้งที่เป็นคนไทย และชาวต่างประเทศ

ข. เหตุผลในการออกกฎหมายฉบับนี้

1. เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายที่จะส่งเสริมอุตสาหกรรมของประเทศ เพื่อการพัฒนาการเศรษฐกิจของชาติ
2. เพื่อให้คนไทยมีความรู้ความชำนาญในกิจการอุตสาหกรรมต่าง ๆ โดยให้มีทุนประกอบอุตสาหกรรมที่มาจากต่างประเทศ
3. กฎหมายที่ใช้อยู่ยังไม่เหมาะสมและรัดกุม

ค. สาระสำคัญของการปรับปรุงแก้ไข

เป็นครั้งแรก

1. แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เพื่อกิจการอุตสาหกรรม
2. กำหนดกิจการอุตสาหกรรมที่อยู่ในข่ายส่งเสริม
3. กำหนดระยะเวลายกเว้นภาษีเงินได้เป็นเวลา 5 ปี
4. ให้ความคุ้มครองโดยการห้ามนำผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกันเข้าประเทศ

พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม พ.ศ. 2505

ก. เหตุผลในการออกกฎหมาย

1. เพื่อชักจูงให้มีผู้ลงทุนประกอบกิจการอุตสาหกรรมมากขึ้น
2. เพื่อปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติเกี่ยวกับการส่งเสริมการลงทุนให้เป็น

ไปโดยสะดวกและรวดเร็ว

ข. สาระสำคัญของการปรับปรุงแก้ไข

1. แบ่งกิจการอุตสาหกรรมเป็น 3 จำพวก ดังนี้

<ol style="list-style-type: none"> ก. กิจการอุตสาหกรรม จำพวก ก. ข. กิจการอุตสาหกรรม จำพวก ข. ค. กิจการอุตสาหกรรม จำพวก ค. 	}	ตามที่ระบุประเภท และ ขนาดในกฎกระทรวง
--	---	---
2. ยกเว้นภาษีการค้าเครื่องจักร
3. ไม่ให้ยกเว้นภาษีเงินได้ในกรณีขยายกิจการ
4. ยกเว้นภาษีขาเข้าวัตถุดิบสำหรับกิจการจำพวก ก. เป็นเวลา 5 ปี
5. ลดภาษีขาเข้าวัตถุดิบ กึ่งหนึ่งสำหรับกิจการจำพวก ข. เป็นเวลา 5 ปี
6. ลดภาษีขาเข้าวัตถุดิบ หนึ่งในสามสำหรับกิจการจำพวก ค. เป็น

เวลา 5 ปี

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 227 พ.ศ. 2515

ก. เหตุผลในการออกกฎหมาย

1. เนื่องจากวิธีการและเงื่อนไขในการขอรับ และเงื่อนไขในการให้การส่งเสริม ตลอดจนสิทธิและประโยชน์ที่ให้แก่ผู้รับการส่งเสริมยังไม่เหมาะสมรัดกุม ทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ และเป็นอุปสรรคในการส่งเสริมการลงทุน
2. เพื่อปรับปรุงกฎหมายให้เหมาะสมกับภาวะการณ์ และความต้องการของประเทศชาติ

ข. สาระสำคัญของการปรับปรุงแก้ไข

1. ตัดคำว่า เพื่อกิจการอุตสาหกรรมออกจากชื่อคณะกรรมการ และสำนักงาน
2. กำหนดคุณสมบัติของผู้ได้รับการส่งเสริม ต้อง เป็นบริษัทจำกัด หรือสหกรณ์
3. ยกเว้นภาษีการค้าให้แก่ผู้ผลิต หรือผู้ขายเครื่องจักรแก่ผู้ได้รับการส่งเสริม
4. กำหนดระยะเวลายกเว้นภาษีเงินได้ เป็น 3 - 8 ปี
5. กำหนดสิทธิพิเศษสำหรับเขตส่งเสริม
6. กำหนดสิทธิพิเศษสำหรับกิจการส่งออก
7. ให้การคุ้มครองโดยกำหนดค่าธรรมเนียมพิเศษ

พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520

ก. เหตุผลในการออกกฎหมาย

1. เนื่องจากสภาพและความต้องการทางเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศได้เปลี่ยนแปลงไป

2. เพื่อประโยชน์ในการสร้างงาน การเพิ่มรายได้ และการกระจายรายได้ให้แก่ประชาชนให้ดีขึ้น
3. เพื่อให้ความมั่นใจแก่ผู้ลงทุนโดยการกำหนดระบบการให้สิทธิและประโยชน์ที่เหมาะสม
4. เพื่อให้มีการคุ้มครองกิจการที่รัฐให้การส่งเสริมให้ทันต่อเหตุการณ์
5. เพื่อให้กลไกการบริหารงานส่งเสริมการลงทุนของรัฐที่สามารถอำนวยความสะดวก และขจัดอุปสรรคในการลงทุน

ข. สาระสำคัญของการปรับปรุงแก้ไข

1. จัดตั้งศูนย์บริการการลงทุนขึ้น
2. ภาษีขาเข้าเครื่องจักรอาจคิดเพียงร้อยละ 50
3. อาจลดภาษีขาเข้าวัตถุดิบไม่เกินร้อยละ 90
4. ยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินปันผลที่ได้รับจากกิจการที่ได้รับ

การส่งเสริม

ค. การให้หลักประกันเพิ่มขึ้น

1. รัฐจะไม่ผูกขาดการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกันกับผู้ได้รับ
2. รัฐจะไม่ควบคุมราคาผลิตภัณฑ์ของผู้ได้รับการส่งเสริม
3. รัฐจะอนุญาตให้ส่งออกเสมอไป
4. รัฐจะไม่อนุญาตให้ส่วนราชการ องค์การของรัฐบาล หรือรัฐ-

การส่งเสริม

วิสาหกิจ นำผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกับที่ได้รับการส่งเสริม เข้ามาโดยได้รับยกเว้นอากร-
ขาเข้าและภาษีการค้า

หลักประกันสำหรับผู้ลงทุนจากต่างประเทศ

นอกจากหลักประกันตามกฎหมายส่งเสริมการลงทุนแล้ว รัฐบาลยังได้ดำเนินการทำสนธิสัญญา หรือความตกลงอื่น ๆ กับรัฐบาลต่างประเทศ เพื่อคุ้มครองการลงทุนสำหรับผู้ที่มาลงทุนในประเทศไทย การทำความตกลงต่าง ๆ ดังกล่าวเป็นการเสริมสร้างความมั่นใจให้กับนักลงทุน และขอลงบางประเภทก็ยังมีผลประโยชน์กับนักลงทุนเพิ่มขึ้นด้วย ซึ่งสนธิสัญญาหรือความตกลงดังกล่าว มีอยู่ 2 ประเภทคือ

1. สนธิสัญญาคุ้มครองการลงทุน
2. ความตกลงเพื่อเว้นการเก็บภาษีซ้อน

สนธิสัญญาคุ้มครองการลงทุน

ในปัจจุบันประเทศไทยได้เป็นภาคีในความตกลงว่าด้วยการส่งเสริม และคุ้มครองการลงทุนกับต่างประเทศ รวม 7 ประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา สหพันธรัฐเยอรมัน เนเธอร์แลนด์ ญี่ปุ่น สหราชอาณาจักร ฟิลิปปินส์ และอิหร่าน และกำลังอยู่ในระหว่างการเจรจาอีก 3 ประเทศ คือ สวิตเซอร์แลนด์ ฝรั่งเศส และเบลเยียม และในระยะอันใกล้จะได้มีการเจรจากับประเทศสมาชิกอื่น ๆ ของประชาคมยุโรปด้วย ความตกลงเหล่านี้บางครั้งจะรวมอยู่ในความตกลงทางเศรษฐกิจ แต่บางครั้งจะเป็นความตกลงเฉพาะเรื่องของการลงทุน ซึ่งประเทศภาคีมีข้อผูกพันต่อกันหลายประการ เป็นการสร้างภาวะอันเป็นการอนุเคราะห์แก่การลงทุนของชนชาติแต่ละฝ่าย ในอาณาเขตของรัฐอีกฝ่ายหนึ่ง ข้อผูกพันระหว่างประเทศภาคีที่สำคัญ พอสรุปได้ดังนี้

1. จะไม่บังคับให้มีการโอนกรรมสิทธิ์ ในทรัพย์สินของกิจการภายในประเทศที่เป็นของชนชาติของประเทศภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง เว้นแต่จะเป็นการจำเป็นเพื่อสาธารณประโยชน์ โดยผู้ลงทุนที่เป็นคนชาติของประเทศภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง จะได้รับเงินชดเชยที่เป็นธรรม

2. ผู้ลงทุนที่เป็นคนชาติของประเทศภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง จะได้รับอนุญาตเสมอไป ให้ส่งเงินและผลประโยชน์จากการลงทุนกลับประเทศของตน

3. ผู้ลงทุนที่เป็นคนชาติของประเทศภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง จะได้รับผลประโยชน์ (treatment) ที่ไม่คดโกงกว่าคนชาติของประเทศอื่นใด เกี่ยวกับการดำเนินการลงทุนภายในประเทศภาคี และค้ำชดเชย ความเสียหายของทรัพย์สิน ที่เกิดจากภัยสงครามหรือการขัดแย้งที่มีการใช้กำลังอาวุธ

ความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อน

ความตกลงดังกล่าว มีวัตถุประสงค์ที่จะผ่อนคลายภาระภาษีให้กับการลงทุนของกิจการของภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งในดินแดนของภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง คือหากกิจการของประเทศภาคีมาตั้งในประเทศภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง เมื่อได้เสียภาษีเงินได้ในประเทศที่กิจการตั้งอยู่แล้ว เมื่อนำรายได้กลับไปยังประเทศเจ้าของทุนจะไม่ต้องเสียภาษีเงินได้ในประเทศเจ้าของทุนอีกและในกรณีที่กิจการซึ่งได้รับการส่งเสริมได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ในประเทศไทยแล้ว เมื่อส่งกำไรดังกล่าวกลับไปยังประเทศเจ้าของทุน ประเทศเจ้าของทุนจะต้องไม่เก็บภาษีเงินได้รายได้นั้น โดยถือเสมือนว่ารายได้ดังกล่าว ได้เสียภาษีเงินได้แล้วในประเทศไทย ความตกลงดังกล่าวที่มีผลใช้บังคับอยู่แล้วในขณะนี้ (รวบรวมถึงเดือนมกราคม 2522) มีทั้งสิ้น 9 ประเทศ ได้แก่

1. ประเทศสวีเดน
2. ประเทศเคนมาร์ก
3. ประเทศนอร์เวย์
4. ประเทศญี่ปุ่น
5. ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน
6. ประเทศฝรั่งเศส
7. ประเทศสิงคโปร์

8. ประเทศเนเธอร์แลนด์

9. ประเทศเกาหลี

นอกเหนือจาก 9 ประเทศดังกล่าว ความตกลงที่ได้เจรจาเสร็จสิ้น และลงนาม โดยรัฐบาลทั้งสองฝ่ายแล้ว แต่ยังคงอยู่ในระหว่างรอคอยสัตยาบันมีอยู่ 4 ประเทศ ได้แก่ อิตาลี เบลเยียม มาเลเซีย และโปแลนด์ ส่วนที่ยังอยู่ในระหว่างการเจรจามี 5 ประเทศ ได้แก่ สหราชอาณาจักร ฟิลิปปินส์ ปากีสถาน แคนาดา และอินโดนีเซีย

นอกจากนี้ประเทศไทยยังได้ให้ความมั่นใจไว้แก่นักลงทุนต่างประเทศ ในการ ส่ง เงินทุนและกำไรกลับประเทศของตน โดยได้ประกาศไว้อย่างชัดแจ้งในกฎหมาย ขอตกลง และประเทศต่าง ๆ ดังนี้

- กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนในการอนุญาตให้นำเข้า หรือส่งออกซึ่งเงินตราต่างประเทศ
- สนธิสัญญาคุ้มครองการลงทุน มีหลักประกันในการโอนทุน และคอกผล
- แถลงการณ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ในการพร้อมที่จะอำนวยความสะดวกอย่างเต็มที่ แก่ผู้ลงทุนที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทย ในการส่งเงินทุนและกำไรกลับไปยังต่างประเทศ

ผลของการส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทย

จากการที่รัฐบาลได้ตราพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนหลายฉบับ ทั้งที่ไคก่ลาว มาแล้วนั้น ตลอดจนการให้สิทธิผลประโยชน์ และความคุ้มครองให้แก่วิสานกิจต่างประเทศ ที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทย มีผลทำให้การลงทุนจากต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น และมีผลตอบรับรายการ การลงทุนในประเทศไทยในทางที่เอื้ออำนวยแก่การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเป็นส่วนรวม ซึ่งสามารถพิจารณารายละเอียดได้ดังนี้

1. จำนวนวิสาหกิจ และเงินทุนจดทะเบียนของอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริม

เสริม

จากตารางที่ 3 จำนวนอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ตั้งแต่ปี 2516 ถึงปี 2522 มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ เมื่อถึงสิ้นปี 2522 มีจำนวนโครงการที่ได้รับการส่งเสริมจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนทั้งสิ้น 1,379 โครงการ ในจำนวนโครงการทั้งหมดนี้ เป็นการลงทุนของคนไทยมากที่สุด คือ มีจำนวนทั้งสิ้น 615 โครงการ และเป็นที่น่าสังเกตว่าการลงทุนจากต่างประเทศที่ได้รับการส่งเสริมนั้น เป็นลักษณะการลงทุนแบบร่วมทุน (Joint Venture) กับคนไทยมากที่สุด คือมีจำนวนทั้งสิ้น 538 โครงการ ส่วนวิสาหกิจที่ทุนเป็นของต่างประเทศทั้งหมดมีจำนวน 22 ราย ซึ่งจากข้อสังเกตนี้อาจกล่าวได้ว่า การพิจารณาโครงการที่ขอรับการส่งเสริม ของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนนั้น ได้ทำการพิจารณาโครงการที่ส่งเสริมคนไทยให้มีโอกาสร่วมเป็นเจ้าของ มากกว่ากิจการที่ขอรับการส่งเสริมโดยเงินลงทุนเป็นของชาวต่างประเทศล้วน ซึ่งนอกจากจะเป็นผลดีแก่คนไทยในการมีโอกาสเข้าไปร่วมบริหารและเป็นเจ้าของร่วมแล้ว ยังเป็นการให้คนไทยได้มีโอกาสเข้าไปศึกษาถึงเทคโนโลยีต่าง ๆ และผลกำไรจากการดำเนินงานส่วนหนึ่งก็จะตกอยู่ในประเทศไทย ซึ่งจะเห็นได้ว่าตั้งแต่ปี 2518 เป็นต้นมา คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนไม่ได้ให้การอนุมัติแก่กิจการวิสาหกิจที่มีชาวต่างประเทศถือหุ้น 100% ล้วน ๆ อีกเลย

เมื่อพิจารณาทางด้านเงินทุนจดทะเบียน ถึงสิ้นเดือนธันวาคม 2522 เงินทุนจดทะเบียนของอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 18,070.20 ล้านบาท ในจำนวนนี้เป็นเงินทุนจดทะเบียนของคนไทยมากที่สุด คือมีจำนวนทั้งหมด 13,907.15 ล้านบาท หรือร้อยละ 76.96 สำหรับเงินทุนจดทะเบียนของต่างประเทศมีจำนวนทั้งสิ้น 4,163.05 ล้านบาท หรือร้อยละ 23.04 ของเงินทุนจดทะเบียนทั้งสิ้น ซึ่งกล่าวได้ว่าคนไทยได้ให้ความสนใจในการลงทุนประกอบการอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นเป็นที่น่าพอใจ

สำหรับการลงทุนของชาติต่าง ๆ จากตารางที่ 3 นั้น มีข้อสังเกตว่าในปี พ.ศ. 2517 มีการลงทุนเพิ่มขึ้นมากที่สุด ส่วนปี 2520 การลงทุนเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลงมากที่สุด การที่ทุนจดทะเบียนของชาติต่าง ๆ เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง เช่นนี้ ไม่ได้หมายความว่าโครงการหรือจำนวนวิสาหกิจลดลงแต่อย่างใด แต่อาจจะเป็นเพราะว่าวิสาหกิจหรือโครงการที่ได้รับการส่งเสริมในปี 2520 นั้น อาจเป็นวิสาหกิจหรือโครงการที่ใช้เงินทุนจดทะเบียน เงินลงทุน เครื่องจักร ตลอดจนการว่าจ้างแรงงานน้อยกว่าปีที่ผ่านมา ก็เป็นได้

จากตัวเลขในตารางที่ 3 พอสรุปได้ดังนี้

- 1.1 จากการที่ได้มีการส่งเสริมการลงทุนอย่างจริงจัง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2503 เป็นต้นมา การลงทุนทั้งของคนไทยและของชาวต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น มาตลอด
- 1.2 เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไข กฎหมายว่าด้วยการลงทุนแต่ละครั้ง จะทำให้มีการขอรับการส่งเสริมเพิ่มมากขึ้นแทบทุกครั้ง
- 1.3 คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน มีความสนใจในกิจการหรือโครงการที่เป็นลักษณะการร่วมทุน มากกว่าที่จะพิจารณาวิสาหกิจที่ลงทุนโดยชาวต่างประเทศล้วน ๆ หรืออาจจะเป็นเพราะ
- 1.4 ชาวต่างประเทศสนใจที่จะเข้ามาร่วมลงทุนกับคนไทย มากที่สุดที่จะนำทุนเข้ามาหรือลงทุนด้วยตนเองหมดทั้ง 100%

2. การว่าจ้างแรงงานคนไทยในกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน

กิจการที่ได้รับการส่งเสริมจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ตั้งแต่ปี 2503 ถึงปี 2522 มีกิจการที่ได้รับการส่งเสริมทั้งที่เปิดดำเนินการแล้ว และยังไม่ได้เปิดดำเนินการมีจำนวนทั้งสิ้น 1,174 บริษัท โดยประมาณจะมีการใช้แรงงานทั้งสิ้น 297,972 คน

เมื่อพิจารณาตัวเลขจากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่าโรงงานที่เป็นกิจการขนาดเล็ก และขนาดกลาง คือมีคนงานอยู่ในระหว่าง 10 - 399 คน มีประมาณร้อยละ 83 ของจำนวนโรงงานทั้งสิ้น ซึ่งส่วนใหญ่อุตสาหกรรมประเภทนี้ได้แก่ กิจการหุงเย็น ผลิตภัณฑ์เคมี เครื่องกล และเครื่องไฟฟ้า และผลิตภัณฑ์อื่น ๆ สำหรับกิจการอุตสาหกรรมที่จัดอยู่ในประเภทกิจการใหญ่คือ ไซแรงงานตั้งแต่ 400 คน ถึง 1,000 คนขึ้นไป มีประมาณร้อยละ 17 ของจำนวนโรงงานทั้งสิ้น กิจการขนาดใหญ่เหล่านี้ได้แก่ กิจการ-สิ่งทอ เครื่องยนต์ดีเซล ปูนซีเมนต์ อุตสาหกรรมประกอบรถยนต์ และกิจการโรงแรม

ตารางที่ 4
แรงงานในกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน
(2503 - 2522)

จำนวนคนงาน (คน)	จำนวนโรงงาน (ราย)	ร้อยละ
10 - 49	226	19.25
50 - 99	278	23.68
100 - 199	253	21.55
200 - 399	212	18.06
400 - 599	76	6.47
600 - 999	66	5.62
1,000 คนขึ้นไป	63	5.36
รวม	1,174	100.00

ที่มา : คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

3. การนำเงินเข้า และส่งออกไปต่างประเทศของกิจการที่ได้รับการส่งเสริม

ก. เงินลงทุน

เงินทุนนำเข้าในปี 2522 ส่วนใหญ่เข้ามาจากประเทศสหรัฐอเมริกา รองลงมาได้แก่ ฮองกง ญี่ปุ่น หมวดอุตสาหกรรมที่นำเงินลงทุนเข้ามามากได้แก่ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์แร่ รองลงมาได้แก่อุตสาหกรรมสิ่งทอ อุตสาหกรรมยานพาหนะ และส่วนประกอบตามลำดับ สำหรับการส่งคืนเงินทุนจากต่างประเทศของผู้ได้รับบัตรส่งเสริมในปี 2522 มีการส่งคืนประมาณ 29.9 ล้านบาท ประเทศที่ส่งเงินคืนมากได้แก่ ฮองกง สหรัฐอเมริกา และเยอรมัน หมวดอุตสาหกรรมที่ส่งเงินคืนมากได้แก่ อุตสาหกรรมโรงแรม รองลงมาได้แก่อุตสาหกรรมเกี่ยวกับหิน ดิน เครื่องปั้นดินเผา กระจก แก้ว ปูนซีเมนต์ และอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องคัมตามลำดับ

ตารางที่ 5

การนำเงินเข้า-ส่งออกเงินลงทุนของกิจการที่ได้รับการส่งเสริม

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2518	2519	2520	2521	2522
นำเข้า	192.8	166.9	161.8	219.5	335.3
ส่งออก	5.5	48.1	56.8	206.9	29.9
สุทธิ	187.3	118.8	105.0	12.6	305.4
อัตราส่วนการส่งออกต่อการนำเงินเข้า (%)	2.85	28.82	35.11	94.26	8.92

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตัวเลขจากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่ากิจการที่ได้รับการส่งเสริม มีการส่งเงินลงทุนออกไม่มากนักเมื่อเทียบกับการนำเงินเข้ามาลงทุน ยกเว้นปี 2521 ซึ่งมีการส่งเงินออกถึง 206.9 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 94.26 ของเงินนำเข้า สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า สถานการณ์ทางการ เมืองในภูมิภาคนี้ได้ตั้ง เครียดขึ้น โดยเฉพาะประเทศในแถบอินโดจีน ทำให้ผู้ลงทุนเกรงว่าจะกระทบกระเทือนลูกกลมเข้ามาในประเทศไทย ซึ่งเป็นประเทศที่อยู่ใกล้เคียง จึงทำให้มีการส่งเงินออกไปนอกประเทศเป็นอันมาก ซึ่งเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า สถานการณ์การเมืองระหว่างประเทศย่อมมีผลกระทบต่อการลงทุนภายในประเทศด้วยเช่นกัน

ข. เงินกู้

เงินกู้นำเข้ามาในแต่ละปีมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยมา ในปี 2522 เงินกู้จากต่างประเทศของผู้ได้รับบัตรส่งเสริม นำเข้าสูงถึง 7,006 ล้านบาท ประเทศที่ส่งเงินเข้ามาในรูปเงินกู้มากที่สุด ของฮ่องกง ลงมาไต้หวัน สิงคโปร์ สหรัฐอเมริกา และอังกฤษ ตามลำดับ โดยนำเข้ามามากในหมวดอุตสาหกรรมน้ำมันปิโตรเลียม และผลิตภัณฑ์น้ำมันปิโตรเลียม รองลงมาไต้หวัน อุตสาหกรรมเกี่ยวกับหิน กิน เครื่องปั้นดินเผา กระจก แก้ว ปูนซีเมนต์

การชำระเงินคืนเงินกู้จากต่างประเทศของผู้ได้รับบัตรส่งเสริมในปี 2522 ประมาณ 4,903 ล้านบาท ประเทศที่ส่งเงินคืนมากที่สุด ของฮ่องกง ลงมาไต้หวัน สิงคโปร์ อังกฤษ สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น ตามลำดับ ประเภทอุตสาหกรรมที่ชำระคืนเงินกู้มากที่สุด อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์แร่ รองลงมาไต้หวัน อุตสาหกรรมน้ำมันปิโตรเลียม และอุตสาหกรรมสิ่งทอ

ตารางที่ 6

การนำเงินเข้า - ส่งออกในรูปเงินกู้ของกิจการที่ได้รับการส่งเสริม

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2518	2519	2520	2521	2522
นำเข้า	1,883.2	1,969.0	2,614.2	5,570.6	7,006.0
ส่งออก	1,357.0	1,375.8	1,766.9	4,416.6	4,902.6
สุทธิ	526.2	593.2	847.3	1,154.0	2,103.4
อัตราส่วนการส่งเงินออก ต่อการนำเข้า	72.06	69.87	67.59	79.28	69.98

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตัวเลขจากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นถึงการนำเข้า และการส่งเงินออกในรูปเงินกู้ของกิจการที่ได้รับการส่งเสริม จะเห็นว่าในแต่ละปีจะมีการส่งคืนเงินกู้เป็นจำนวนที่สูงเมื่อเทียบกับการนำเข้า เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะว่ากิจการที่ได้รับการส่งเสริมพยายามที่จะลดภาระในเรื่องของดอกเบี้ยเงินกู้ที่กู้จากต่างประเทศ ดังนั้นกิจการเหล่านี้จึงได้พยายามส่งคืนเงินกู้ให้แก่แหล่งเงินกู้จากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก

ค. การส่งผลประโยชน์ตอบแทนจากการลงทุนออกไปต่างประเทศ

ผลจากการที่ต่างประเทศ นำเงินทุนมาลงทุนในประเทศ ก่อให้เกิดผลประโยชน์ตอบแทนในรูปต่าง ๆ ซึ่งได้มีการส่งผลประโยชน์ตอบแทนจากการลงทุนออกไปต่างประเทศดังนี้

เมื่อพิจารณาตัวเลขจากตารางที่ 7 จะพบว่า ผลประโยชน์ตอบแทนที่ส่งออกไปยังต่างประเทศมากที่สุด ได้แก่ ดอกเบี้ย รong ลงมาได้แก่เงินปันผลและกำไรตามลำดับ

ตารางที่ 7

การส่งผลประโยชน์ตอบแทนจากการลงทุนออกไปต่างประเทศ

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2518	(a)	(b)	2519	(a)	(b)	2520	(a)	(b)	2521	(a)	(b)	2522	(a)	(b)	รวม 2518-2522	(a)
เงินปันผล	719.8	21.7	0	983.4	28.9	36.6	983.7	27.1	0	1,120.3	26.3	13.9	1,240.0	17.4	10.7	5,047.2	22.8
กำไร	690.3	20.8	0	629.3	18.5	-0.1	651.6	17.9	3.5	540.4	11.4	-17.1	731.7	10.3	35.4	3,243.3	14.6
คอกเบีย	1,587.1	47.9	0	1,409.5	41.5	-11.2	1,504.4	41.4	6.7	2,491.5	50.4	65.6	4,498.2	63.2	80.5	11,490.7	51.8
ลิขสิทธิ์และวิชาการ	255.2	7.7	0	256.9	7.6	0.7	337.9	9.3	11.5	401.7	8.7	18.9	456.9	6.4	13.7	1,708.6	7.7
การจัดการ	62.8	1.9	0	121.1	3.5	92.8	158.9	4.4	11.2	152.6	3.2	-4.0	185.0	2.6	21.2	680.4	3.1
รวม	3,315.2	100	0	3,400.2	100		3,636.5	100		4,706.5	100		7,111.8	100		22,170.2	100

หมายเหตุ (a) เป็นอัตราส่วน (%) เมื่อเทียบกับยอดรวมของแต่ละปี

(b) เป็นอัตราส่วน (%) ที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

สิ่งที่น่าสังเกตคือ ถึงแม้ว่าการส่งผลประโยชน์ตอบแทนในรูปของดอกเบี้ยออกไปยังต่างประเทศจะเป็นจำนวนที่เพิ่มขึ้นในทุก ๆ ปี แต่เมื่อเทียบเป็นอัตราส่วนของยอดรวมในแต่ละปีแล้วกลับลดลง ในขณะที่เกี่ยวกับที่ผลประโยชน์ตอบแทนที่ส่งออกไปในรูปของเงินปันผลกลับเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งลักษณะเช่นนี้อาจเป็นไปได้ที่ว่า การนำเงินเข้ามาลงทุนในรูปของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเพิ่มขึ้นมากกว่าการกู้เงินจากต่างประเทศเข้ามาลงทุน

ในปี 2522 ผลประโยชน์ตอบแทนที่ส่งออกไปต่างประเทศมากได้แก่ ดอกเบี้ย ซึ่งสูงถึง 4,498 ล้านบาท ประเทศที่ส่งดอกเบี้ยออกไปมาก คือ สหรัฐอเมริกา รองลงมาได้แก่ ฮอลแลนด์ สิงคโปร์ และอังกฤษ

รองลงมาได้แก่เงินปันผล ซึ่งส่งออกเป็นจำนวน 1,240.0 ล้านบาท ประเทศที่ส่งเงินปันผลออกไปมากได้แก่ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น อังกฤษ ตามลำดับ

4. สัดส่วนการถือหุ้นของชาวไทย และชาวต่างประเทศในกิจการที่ได้รับ การส่งเสริม

สำหรับสัดส่วนการถือหุ้นของชาวไทย และชาวต่างประเทศในกิจการที่ได้รับ การส่งเสริมการลงทุน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2503 ถึงปี 2522 จากตัวเลขในตารางที่ 8 จะเห็นได้ว่าคนไทยเข้าถือหุ้นในกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนมากที่สุด คือ เข้าถือหุ้นทั้งในลักษณะร่วมทุน และถือหุ้นโดยคนไทยล้วนมีจำนวน 1,034 วิสาหกิจ โดยในจำนวนนี้เป็นกิจการที่คนไทยเป็นเจ้าของหรือถือหุ้นทั้ง 100% มีจำนวนถึง 611 วิสาหกิจ

ในด้านการถือหุ้นของชาวต่างประเทศ ประเทศที่เข้ามาลงทุนโดยถือหุ้นใน กิจการที่ได้รับการส่งเสริมต่าง ๆ มากที่สุด คือ ประเทศญี่ปุ่น โดยเข้ามาลงทุนในกิจการต่าง ๆ มีจำนวนถึง 171 วิสาหกิจ โดยชาวญี่ปุ่นจะถือหุ้นระหว่าง 40 - 49% มากที่สุด คือ มีจำนวน 89 วิสาหกิจ หรือคิดเป็นร้อยละ 52.05 ของทุนที่ญี่ปุ่นเป็นเจ้าของทั้งหมด และในจำนวนนี้ ชาวญี่ปุ่นถือหุ้นทั้ง 100% มีจำนวน 5 วิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 2.92

ของทั้งหมด สำหรับการลงทุนของชาวต่างประเทศอื่น ๆ รองลงมาได้แก่ ไต้หวัน สหรัฐอเมริกา และอังกฤษ ตามลำดับ (ดูตารางที่ 8)

5. การใช้วัตถุดิบของกิจการที่ได้รับการส่งเสริม

เป้าหมายที่สำคัญของการส่งเสริมการลงทุน ก็เพื่อต้องการสนับสนุนให้อุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริม ได้ใช้วัตถุดิบภายในประเทศให้มากที่สุด โดยได้เน้นการผลิตทั้งทางด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบภายในประเทศให้มากยิ่งขึ้น เพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมการส่งออก และเป็นส่งเสริมอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าโดยตรง แต่อย่างไรก็ตามการผลิตในอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมต่าง ๆ ย่อมไม่อาจใช้วัตถุดิบที่ผลิตได้ภายในประเทศทั้งหมด ความจำเป็นในการนำวัตถุดิบจากต่างประเทศเข้ามาทำการผลิตก็ยังคงมีอยู่ ซึ่งยอมรับต่อดุลการค้าและดุลการชำระเงินของประเทศไทยโดยตรง ปริมาณการใช้วัตถุดิบภายในประเทศ และส่งวัตถุดิบจากต่างประเทศเข้ามาทำการผลิต ของกิจการที่ได้รับการส่งเสริม ตั้งแต่ปี 2503 - ปี พ.ศ. 2522 ได้แสดงไว้ในตารางที่ 9

จากตัวเลขที่รวบรวมได้ตั้งแต่ปี 2503 - ปี 2522 ดังที่แสดงไว้ในตารางที่ 9 ประเภทอุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบภายในประเทศมากที่สุด คือ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลจากการเกษตร ซึ่งใช้วัตถุดิบภายในประเทศเป็นปริมาณถึง 12,043 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 81.06 และใช้วัตถุดิบจากต่างประเทศเพียง 2,813 ล้านบาท หรือร้อยละ 18.94 สำหรับอุตสาหกรรมที่เกี่ยวกับการให้บริการ ก็เป็นอุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบภายในประเทศเป็นจำนวน 2,291 ล้านบาท หรือร้อยละ 92.83 และใช้วัตถุดิบจากต่างประเทศเพียง 177.10 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 7.17 ของการใช้วัตถุดิบทั้งหมดในอุตสาหกรรมประเภทนี้

สำหรับอุตสาหกรรมอื่น ๆ นอกเหนือจากประเภทอุตสาหกรรมเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลจากการเกษตร และอุตสาหกรรมบริการ 2 ประเภทนี้แล้ว ล้วนแต่ต้อง

ตารางที่ ๘
 สัดส่วนการถือหุ้นของชาวไทยและชาวต่างประเทศในกิจการที่ได้รับการส่งเสริม
 (พ.ศ. 2503 - พ.ศ. 2522)

หน่วย : วิชากิจ

สัดส่วน การถือหุ้น	ไทย		ญี่ปุ่น		ไต้หวัน		สหรัฐอเมริกา		อังกฤษ		ฮ่องกง		มาเลเซีย		เยอรมัน ตะวันตก		รวม	
		%		%		%		%		%		%		%		%		%
0 - 9 %	18	1.7	13	7.6	25	26.3	25	32.1	14	26.9	4	9.3	4	33.3	2	7.4	105	6.9
10 - 19 %	7	0.7	3	1.8	22	23.2	4	5.1	11	21.2	8	18.6	-	0	2	7.4	57	3.8
20 - 29 %	12	1.2	16	9.4	16	16.8	10	12.8	5	9.6	16	37.2	2	16.6	4	14.8	81	5.4
30 - 39 %	10	0.9	18	10.5	16	16.8	3	3.8	6	11.5	7	16.3	3	25.0	2	7.4	65	4.3
40 - 49 %	17	1.6	89	52.1	12	12.6	8	10.3	10	19.2	6	14.0	2	16.6	9	33.3	153	10.1
50 - 59 %	140	13.5	10	5.8	-	0	6	7.7	2	3.8	-	0	-	0	4	14.8	162	10.7
60 - 69 %	83	8.0	7	4.1	1	1.1	5	6.4	1	1.9	-	0	-	0	2	7.4	99	6.5
70 - 79 %	57	5.5	2	1.2	2	2.1	-	0	-	0	-	0	1	8.3	-	0	62	4.1
80 - 89 %	43	4.2	4	2.3	1	1.1	2	2.6	1	1.9	-	0	-	0	-	0	51	3.4
90 - 99 %	36	3.5	4	2.3	-	0	7	9.0	2	3.8	1	2.3	-	0	1	3.7	50	3.3
100%	611	59.1	5	2.9	-	0	8	10.3	-	0	1	2.3	-	0	1	3.7	626	41.4
รวม	1,034	100	171	100	95	100	78	100	52	100	43	100	12	100	27	100	1,512	100

ที่มา : คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

ตารางที่ 9
มูลค่าวัตถุดิบที่อุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมใช้ในการผลิต
(พ.ศ. 2503 - 2522)

หน่วย : ล้านบาท

ประเภทอุตสาหกรรม	วัตถุดิบ ภายในประเทศ	(a) %	(b) %	วัตถุดิบจาก ต่างประเทศ	(a) %	(b) %	รวม
ผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์จากเกษตร แร่ โลหะ และ เซรามิกส์	12,043,016	81.06	44.46	2,813,952	18.94	8.96	14,856,968
เคมีภัณฑ์ และ ผลิตภัณฑ์เคมี	2,233,345	44.40	8.25	2,796,890	55.60	8.91	5,030,235
เครื่องมือกล และ เครื่องไฟฟ้า	1,496,125	11.95	5.52	11,021,289	88.05	35.11	12,517,414
ผลิตภัณฑ์อื่น ๆ	2,359,979	34.12	8.71	4,556,767	65.88	14.51	6,916,746
บริการ	1,908,378	38.55	7.05	3,041,920	61.45	9.69	4,950,298
ผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้จัดหมวดหมู่	2,291,281	92.83	8.46	177,100	7.17	0.56	2,468,381
ผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้จัดหมวดหมู่	4,754,459	40.50	17.55	6,983,954	59.50	22.25	11,738,413
รวม	27,086,583	46.32	100.0	31,391,872	53.68	100.0	58,478,455

หมายเหตุ : (a) เปรียบเทียบระหว่างการใช้วัตถุดิบภายในประเทศกับต่างประเทศของอุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน

(b) เป็นอัตราส่วนการใช้วัตถุดิบจากแหล่งเดียวกัน เปรียบเทียบกับอุตสาหกรรมทั้งหมด

ที่มา : คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

ใช้วัตถุดิบที่สั่งเข้าจากต่างประเทศ มากกว่าการใช้วัตถุดิบภายในประเทศทั้งสิ้น อุตสาหกรรมที่สั่งวัตถุดิบจากต่างประเทศเข้ามาใช้ในการผลิตมากที่สุด ได้แก่ อุตสาหกรรมเกี่ยวกับเคมีภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์เคมี ซึ่งใช้วัตถุดิบจากต่างประเทศเป็นปริมาณมากถึง 11,021.29 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 88.05 และใช้วัตถุดิบภายในประเทศเพื่อการผลิตเพียง 1,496.13 ล้านบาท หรือร้อยละ 11.95 ของการใช้วัตถุดิบทั้งหมดในอุตสาหกรรมประเภทนี้ และเมื่อรวมอุตสาหกรรมทุกประเภทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนแล้ว อุตสาหกรรมทั้งหมดจะใช้วัตถุดิบภายในประเทศเพื่อการผลิตเป็นปริมาณ 27,086.58 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 46.32 ของการใช้วัตถุดิบทั้งหมด แต่อุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมทั้งหมดนี้ ต้องใช้วัตถุดิบจากต่างประเทศเป็นจำนวนถึง 31,391.87 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 53.68 ของการใช้วัตถุดิบทั้งหมด

จึงพอสรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนต้องการให้ใช้วัตถุดิบภายในประเทศให้มากที่สุด ต้องประสบกับความล้มเหลวไม่ได้ผลตรงตามวัตถุประสงค์เท่าที่ควร ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะการขาดแคลนวัตถุดิบภายในประเทศ หรืออุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมส่วนมากไม่สามารถที่จะใช้วัตถุดิบภายในประเทศได้ เนื่องจากคุณภาพไม่ดีพอ ประเทศที่เราสั่งวัตถุดิบเข้ามามากที่สุดได้แก่ ญี่ปุ่น รองลงมาได้แก่ สหรัฐอเมริกา และเยอรมัน ตามลำดับ จากการที่อุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมให้นำวัตถุดิบและสินค้าทุนจากต่างประเทศเข้ามาเป็นจำนวนมากนี้มีผลให้มูลค่าการค้าขาดดุลย์เป็นจำนวนสูง และกระทบกระเทือนต่อดุลการชำระเงินโดยตรง มูลค่าการนำเข้าของสินค้าประเภททุนและวัตถุดิบในช่วงระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจ ฉบับที่ 1 และ 2 มีปริมาณกวาร้อยละ 30 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด ดังนั้น ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจ ฉบับที่ 3 และ 4 รัฐบาลจึงได้เปลี่ยนมาเน้นนโยบายอุตสาหกรรมด้านการส่งออก (Export Oriented Industry) และอุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบในประเทศให้มากขึ้น โดยให้คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเป็นหน่วยงานสำคัญที่ทำหน้าที่ส่งเสริม และควบคุมการลงทุนจากต่างประเทศให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้

6. การส่งออกผลิตภัณฑ์ที่สำคัญบางประเภทของผู้ที่ได้รับการส่งเสริม

ในปี 2522 ได้มีการส่งผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ไปจำหน่ายต่างประเทศของกิจการที่ได้รับการส่งเสริม และสามารถนำเงินตราต่างประเทศเข้ามาได้รวมทั้งสิ้น 7,500 ล้านบาท จากรายงานของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งแยกตามหมวดอุตสาหกรรมต่าง ๆ ได้ดังนี้

หมวด 1 ผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์จากการเกษตร มูลค่าส่งออกประมาณ 1,470 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 19.6 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด ผลิตภัณฑ์ที่ส่งออกไปได้แก่ ใยยาสูบวีเนียร์ ไม้พินป่ารก อาหารสัตว์ นมข้นหวาน ครั่ง เม็ด ขนมะจาก-ข้าวเหนียว เสื่อไม้แคะสลัก เพอร์นิเจอร์จากไม้และหวาย ประเทศที่ส่งไปจำหน่ายได้แก่ ญี่ปุ่น ไต้หวัน อินโดนีเซีย สวีเดน เดนมาร์ก สหราชอาณาจักร นอร์เวย์ ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา ฯลฯ

หมวด 2 ผลิตภัณฑ์แร่ โลหะ และเซรามิกส์ มูลค่าส่งออกประมาณ 2,420 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 32.3 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด นับว่าเป็นอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าการส่งออกมากที่สุด ผลิตภัณฑ์ที่ส่งออกไปได้แก่ ทิวเตอร์ โซ เเลนส์ กระจก เครื่องสุขภัณฑ์ ประเทศที่ส่งไปจำหน่ายได้แก่ สิงคโปร์ เนเธอร์แลนด์ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น ฮองกง เยอรมนี ฯลฯ

หมวด 3 เคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี มูลค่าส่งออกประมาณ 50 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.7 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด นับเป็นอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าการส่งออกน้อยที่สุด ผลิตภัณฑ์ที่ส่งออกไปได้แก่ กระจก และสีทา ประเทศที่ส่งไปจำหน่าย ได้แก่ ฮองกง สิงคโปร์ มาเลเซีย และอินโดนีเซีย

หมวด 4 เครื่องกล ไฟฟ้า และอุปกรณ์ มูลค่าส่งออกประมาณ 90 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.2 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด ผลิตภัณฑ์ที่ส่งออกไปได้แก่

เครื่องอิเล็กทรอนิกส์ ชิ้นส่วนไฟฟ้า ตู้เย็น พัดลม กระจกรถยนต์ ใส้กรองอากาศ ประเทศ
ที่ส่งไปจำหน่ายได้แก่ ญี่ปุ่น ปากีสถาน สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส ฯลฯ

หมวด 5 ผลิตภัณฑ์อื่น ๆ มูลค่าส่งออกประมาณ 2,240 ล้านบาท
คิดเป็นร้อยละ 29.9 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด ผลิตภัณฑ์ที่ส่งออกได้แก่ ถุงมือหนัง
ถุงเท้าชาย ถุงนอน แหและอวน ผ้ารอส เครื่องประดับ เทปวัด ประเทศที่ส่งไปจำหน่าย
ได้แก่ สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา เยอรมัน เดนมาร์ก สวีเดน อิตาลี ออสเตรเลีย
ฟิลิปปินส์ ฯลฯ

หมวด 6 บริการ ได้แก่ กิจกรรมระหว่างประเทศ มูลค่าส่งออก
ประมาณ 1,230 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 16.4 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด ผลิตภัณฑ์
ที่ส่งออกได้แก่ ชิป แลบบายยัค ชาวโศกอน ค่าย กระดาษคราฟท์ ประเทศที่ส่งไปจำหน่าย
ได้แก่ อิตาลี ฮองกง สิงคโปร์ สวิสเซอร์แลนด์ ออสเตรเลีย เยอรมัน สหรัฐอเมริกา
 ฯลฯ

7. จำนวนช่างฝีมือ และผู้ชำนาญการที่พำนักอยู่ในประเทศไทย ตามกฎหมาย
ว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน

จำนวนช่างฝีมือ และผู้ชำนาญการชาวต่างประเทศที่พำนักอยู่ในประเทศไทย
มากที่สุด ได้แก่ ชาวญี่ปุ่น รองลงมาได้แก่ ชาวไต้หวัน และอเมริกันตามลำดับ ซึ่งบรรดา
ช่างฝีมือ และผู้ชำนาญการชาวต่างประเทศเหล่านี้ ถ้าเป็นช่างเทคนิคที่คนไทยไม่มีความรู้
หรือความชำนาญ ก็ย่อมเป็นประโยชน์ในการดำเนินงานและประเทศไทยโดยตรง แต่ถา
ช่างเทคนิคหรือผู้ชำนาญการที่เข้ามาพำนักในประเทศไทย เป็นช่างเทคนิคที่คนไทยก็มีความ
รู้ความชำนาญเช่นเดียวกันแล้ว ก็จะเป็นการเข้ามาแย่งอาชีพคนไทยได้ เนื่องจากกฎหมาย
ส่งเสริมการลงทุนได้เปิดโอกาสให้ชาวต่างประเทศเหล่านี้ เข้ามาทำงานในประเทศไทยใน
นามของช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการได้ และในทางตรงข้ามถ้าช่างเทคนิคหรือผู้ชำนาญการ
เหล่านี้เป็นผู้ที่มีความรู้ในกรณีที่คนไทยยังไม่มีความรู้ความชำนาญพอ ก็ย่อมเป็นผลดีที่คนไทย

ตารางที่ 10

จำนวนช่างฝีมือและช่างานาอุตสาหกรรมต่างประเทศในกิจการที่ได้รับการส่งเสริม

หน่วย : คน

สัญชาติ	ปี		ปี		ปี		ปี		ปี		ปี		ปี	
	2516	%	2517	%	2518	%	2519	%	2520	%	2521	%	2522	%
ญี่ปุ่น	544	41.7	653	42.3	573	38.9	557	39.6	543	42.8	449	38.6	657	38.8
ไต้หวัน	447	34.2	507	32.9	422	28.6	322	22.9	251	19.8	233	20.0	294	17.4
อเมริกัน	61	4.7	89	5.8	77	5.2	59	4.2	51	4.0	56	4.8	69	4.1
อื่น ๆ	254	19.4	293	19.0	401	27.2	470	33.4	425	33.5	425	36.5	672	39.7
รวม	1,306	100	1,542	100	1,473	100	1,408	100	1,270	100	1,163	100	1,692	100

ที่มา : คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

จะได้มีโอกาสหาความรู้ความชำนาญให้เพิ่มมากขึ้นได้ แต่การบังคับให้ช่างเทคนิคหรือผู้เชี่ยวชาญเหล่านี้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่คนไทย เป็นการนอกเหนืออำนาจของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่จะกระทำได้ ดังนั้น การพิจารณาอนุญาตให้ชาวต่างประเทศเข้ามาพำนักในประเทศไทยในนามของผู้เชี่ยวชาญหรือช่างเทคนิค ควรจะทำการพิจารณาอย่างรอบคอบพอสมควร เพื่อให้เป็นการเข้ามาแย่งอาชีพของคนไทยได้ และเพื่อเป็นประโยชน์ในการดำเนินกิจการอย่างแท้จริง

ด้วยเหตุผลหลายประการจึงได้กล่าวมาแล้วข้างต้น การวิเคราะห์ถึงผลการลงทุนจากต่างประเทศ ว่ามีผลกระทบอย่างไรบ้างต่อเศรษฐกิจของประเทศ จึงเป็นเรื่องที่สมควรจะทำการศึกษาและวิเคราะห์ เพื่อจะได้กำหนดมาตรการ หรือแนวทางในการส่งเสริมการลงทุนให้ได้รับประโยชน์เพิ่มมากขึ้น และโดยที่การลงทุนจากญี่ปุ่นมีจำนวนสูงที่สุดในจำนวนการลงทุนจากต่างประเทศทั้งหมด ซึ่งจะได้ทำการวิเคราะห์ถึงสภาวะการลงทุนของญี่ปุ่นในประเทศไทย ภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนอย่างละเอียดในบทต่อไป